

De hand van Révész

Van laatkomer tot voorloper:

Psychologie aan de UvA

Permanente tentoonstelling,
samengesteld door Henk Jan Conradi
Afdeling Psychologie, Gebouw G,
Roeterseilandcomplex, Nieuwe Achtergracht
129-B, Amsterdam

Recensent: Vittorio Busato

Als je het mij vraagt, is de Hongaar Géza Révész (1878-1955) de meest bijzondere psycholoog die ooit in Nederland heeft gewerkt. Hij deed onderzoek op nogal een breed terrein: onder meer naar dier-, muziek- en selectiepsychologie, begaafdheid, wonderkinderen, taal en tastzin (bijvoorbeeld bij blinde beeldhouwers). Révész vluchtte in de jaren twintig van de vorige eeuw voor het communisme en kwam via Duitsland in Amsterdam terecht. Aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) werd hij in 1932 de eerste hoogleraar Psychologie.

Theorievorming zag Révész als basis voor de wetenschappelijke psychologie. Figuurlijk heeft hij niet alleen de hand gehad in de vorming van invloedrijke psychologen zoals Adriaan de Groot, Bert Duijker, Johan Barendregt en Nico Frijda, ook letterlijk speelden de hand en handdruk een belangrijke rol in zijn oeuvre. Vorm en structuur van de hand van de mens bepaalden volgens Révész zijn streven naar progressie. Zoals hij ooit stelde: 'Wat men vaak ziet is dat de hand intelligenter en door een grotere scheppende kracht beziel is dan het hoofd.'

Zowel de letterlijke als figuurlijke hand van Révész in de geschiedenis van de Amsterdamse psychologie komt goed naar voren in de fraaie tentoonstelling die Henk Jan Conradi, verbonden aan de Programmagroep Klinische Psychologie van de UvA, heeft samengesteld over die geschiedenis. De tentoonstelling is sinds half oktober van dit jaar te zien in gebouw G van het Roeterseiland Complex alwaar de afdeling Psychologie is gehuisvest. Weliswaar geeft de tentoonstelling geen volledig beeld van de rijke geschiedenis van de psychologie aan de UvA, aldus Conradi. 'Maar als passanten al lopend en lezend langs de foto's er een indruk van krijgen en zich verwonderen, geïnspireerd of anderszins geraakt weten, dan is de opzet geslaagd.'

Wellicht ben ik als UvA-alumnus bevooroordeeld, maar dat doel is meer dan bereikt. Moge de andere Nederlandse universiteiten met een psychologieverleden zich door deze tentoonstelling laten inspireren en een eigen tentoonstelling opzetten. De vaderlandse geschiedenis van de psychologie is er roemrucht genoeg voor.

ADVERTENTIE

LEVENSKUNST

Harry Morres, 2018,
Uitgeverij CONCEPTUEEL,
Zeist, 229p., € 19,95

Bij LEVENSKUNST, zoals uitgewerkt in dit boek, gaat het om de vraag hoe emotioneel stabiel te blijven na psychotherapie. Nadruk wordt gelegd op het ervaren van een balans tussen de 2 polen: goed zorgen voor zichzelf en goed zorgen voor de ander. Binnen beide polen gaat het om psychologische en existentiële onderwerpen. Ook hier gaat het om het ervaren van een balans. Mentaliseren, klassiek en instrumenteel leren spelen er een belangrijke rol bij. Zo'n balans ervaren houdt mensen gezond, elke eenzijdigheid maakt mensen ziek op den duur. Levenskunst ziet terugval als leermomenten. Belangrijk is om vanaf het einde van de behandeling alert te leren zijn op die terugvalsignalen/leermomenten, via het bewust leren zijn van signalen van ongezonde onrust. Psychoeducatie en oefeningen vormen de belangrijkste inhoud van dit zelfhulpboek.

De auteur is gz psycholoog, klinisch psycholoog en psychotherapeut.

Ook een boekadvertentie plaatsen? Neem voor informatie en tarieven contact op via 073-689 58 89 of depsycholoog@performis.nl